

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"א 16071-06-10

בפני כב' השופט נ'עם סולברג

בעניין:

מאיר סדן

ע"י ב"כ עו"ד נרדה בן-צבי ועו"ד אביגיל זעפרני-יפתח **המבקש**

- נגד -

היולט פקארד (ישראל) בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ליעד וטשטיין

המשיבה

החלטה

בקשה למתן צו מניעה זמני, אשר יאסור על המשיבה לעשות שימוש בגופן מסוג 'דון' במסע הפרסום שלה, משום שלטענת המבקש הוא הבעלים של זכויות היוצרים בגופן זה.

1. העובדות המוסכמות על הצדדים, בתמצית, הן אלו:
המשיבה היא חברת-בת של חברת המחשבים HP, והיא עוסקת בהפצת מוצריה בישראל. בשנת 2006 פתחה HP במסע פרסום בינלאומי. המשיבה השיקה את מסע הפרסום בישראל במחצית השנייה של שנת 2006. מסע הפרסום כלל מודעות פירסומת בעיתונים, באינטרנט ובשלטי חוצות. האותיות שבכיתוב העברי במודעות הללו מעוצבות בגופן ייחודי. המשיבה מכנה את הגופן הזה 'HP Personal'. המבקש, בוגר בית הספר לאמנות 'בצלאל', עוסק לפרנסתו בעיצוב גופנים. הוא מפעיל ומנהל את אתר האינטרנט 'העוקק' שבאמצעותו ניתן לרכוש רישיונות לשימוש בגופנים שונים שעיצב. אחד מן הגופנים המצויים באתר שלו הוא הגופן 'דון'. גופן 'דון' וגופן 'HP Personal' דומים זה לזה דימיון רב, עד כדי חפיפה של 95% משטחם.

2. ביום 17.10.09 פנה המבקש לראשונה אל נציגי המשיבה, וביקש להסב את תשומת לבם לשימוש שנעשה לטענתו בגופן שלו. המבקש נענה כי הדבר ייבדק. ביום 8.1.10 שב ופנה אל מנהלת השיווק של המשיבה, וביקש ממנה לרכוש רישיון

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"א 16071-06-10

בפני כב' השופט נ'עם סולברג

מתאים. עלות הרישיון, למי שרוכשו באתר 'העוקץ', היא 400 ₪ + מע"מ. פנייתו לא נענתה. ביום 18.3.10 פנה המבקש בשלישית, הפעם אל גורם הנקרא 'טקסטואל', אשר המשיבה השתמשה בשירותיו בייצור הפרסומים. בפנייתו-זו דרש המבקש את תשלום סכום הכסף הנ"ל. לאחר מכן פנה שוב אל המחלקה המשפטית של המשיבה, ונענה כי הנושא מצוי בבדיקה. פניה נוספת מיום 16.5.10 לא נענתה, ומשראה המבקש כי המשיבה מוסיפה לעשות שימוש בגופן המדובר בפרסומים חדשים מטעמה הגיש את תביעתו, ובה ביקש להורות למשיבה בדרך של צו מניעה לחדול מפרסום פירסומים שיש בהם שימוש בגופן הנדון, להורות לה בצו עשה לאסוף ולגנוז את כל הפרסומים שהוכנו עד כ'ה שיש בהם שימוש בגופן הנדון, וכן תבע פיצוי כספי בסך של 1,000,000 ₪. בד בבד הגיש המבקש בקשה למתן צו מניעה זמני שייאסור על המשיבה לעשות שימוש בגופן מסוג 'ר'ון' עד למתן פסק דין בתובענה.

3. תנאי ראשון למתן צו מניעה זמני הוא הרמת הנטל לשכנע בקיומה של עילת התובענה (תקנה 362(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984); מבחינה עובדתית, דומה כי לצורך השלב הנוכחי הרים המבקש את הנטל האמור. קובץ העבודה המקורי של הגופן 'ר'ון' שהמבקש הציגו (נספח ד') לתשובתו לתגובת המשיבה (לבקשה) מוכיח זאת לכאורה, וכמוהו גם הופעת הגופן באתרי אינטרנט שונים בצירוף הודעת זכויות יוצרים המעידה כי המבקש הוא בעל הזכויות. הדעת נוטה גם לקבל את טענתו של המבקש כי יצירת הקובץ נעשתה קודם לשנת 2006, לאור הצהרתו בעדותו כי יוכל להביא ראיות לכך (עמוד 4). הדימיון החזותי בין גופן 'ר'ון' לגופן 'HP Personal' – שניהם גופנים בלתי שגרתיים – מדבר בעד עצמו, וקשה לקבל את האפשרות כי מדובר בדימיון מקרי.

המשיבה מצדה התקשתה ליתן תשובה מניחה את הדעת באשר לזהותו של יוצר הגופן 'HP Personal'. חודשים אחדים עמדו לרשותה כדי לעלות על עקבותיו של מי שלטענתה עיצב את הגופן במשרד הפרסום McCann Ericsson, או במשרד העיצוב הגרפי Atomic Type. זהו פרק זמן מספיק, גם בהתחשב בכך שמדובר בחברות באנגליה, אולם המשיבה לא הצליחה ליתן מענה מדויק לשאלה מיהו זה ואיזה הוא אשר עיצב עבורה את הגופן 'HP Personal'. גב' אתי אלגריסי, מנהלת התקשורת השיווקית בחטיבת המחשבים האישיים במשיבה, אף שהצהירה כי עיצוב הגופן הוא פרי פיתוח עצמאי, הודתה כי אין ביכולתה לומר מי האיש אשר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"א 16071-06-10

בפני כב' השופט נ'עם סולברג

עומד מאחורי הפיתוח. המשיבה גם לא הציגה את קבצי העבודה של עיצוב הגופן. ההימנעות מהגשת ראיה שיכולה היתה לסייע למשיבה פועלת לחובתה. סימני שאלה מרחפים אפוא, בשלב הנוכחי, על טענתה של המשיבה כי עיצוב הגופן הוא עבודה עצמאית וכי אין מדובר בהעתקה.

4. גם מבחינה משפטית הרים המבקש את הנטל לצורך השלב הנוכחי. אמנם, המשיבה טוענת כי אין על-פי החוק בישראל הגנת זכויות יוצרים של יצירה אם היא פְּשִׁירָה לְהֶרֶשׁ כמִדְגָּם. עיצוב של גופן כשיר לְהֶרֶשׁ כמִדְגָּם, ומשנמנע המבקש מלרושמו כמִדְגָּם אין לו להלין, לשיטת המשיבה, אלא על עצמו. ברם, עיון בפסיקה ובספרות מלמד כי גופני-מחשב מופרים כיצירות אמנות בנות-הגנה לפי דיני זכויות יוצרים בישראל (שרה פרזנטי דיני זכויות יוצרים מהדורה שלישית 783-784 (2008); ת"א (מחוזי ת"א) 665/87 ניסן פלג נ' מדין מפעלי דפוס נצרת, פ"מ תשנ"א(2) 49), אם כי נקודה זו תצטרך בוודאי בירור נוסף.

5. ברם, כדי ליתן סעד זמני של צו מניעה אין די בהוכחת הזכות לכאורה ובהרמת הנטל להראות כי לתביעה סיכויים ריאליים. יש גם צורך להראות כי מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקש. תקנה 362(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, קובעת כי "בהחלטתו בדבר מתן הסעד הזמני, סוג הסעד, היקפו ותנאיו... יביא בית המשפט בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה: (1) הנזק שייגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שייגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני...". ארבע שנים לאחר שהחל מסע הפרסום של המשיבה, לא הצליח המבקש להראות איזה נזק ייגרם לו כעת אם תוסיף המשיבה ותעשה שימוש בגופן כפי שעשתה במסע הפרסום עד כה. גם אם אכן יוכרע בסופו של ההליך כי מדובר בהפרת זכות היוצרים של המבקש, וכי המשיבה עשתה שימוש שלא כדין בקניינו, דומני כי המשך השימוש בגופן לא יגרום לו נזק ממשי נוסף. הגופן 'דון' מצוי באתר האינטרנט של המבקש, וכל הרוצה ליטלו משם חייב לשלם את הסך הקבוע למבקש. כך היה בכל השנים האחרונות וכך יהיה גם בעתיד. השימוש בגופן בידי המשיבה איננו מונע את המשך הצגתו באתר האינטרנט ומכירת זכויות השימוש בו לכל דורש, והמבקש אינו ניזוק נזק של ממש. ב"כ המשיבה הציע (עמוד 1) כי מעתה והלאה תשמור המשיבה בידיה רישום מסודר של מהלכי מסע הפרסום. בב'א היום, אם יזכה המבקש בתביעתו, יוכל בנקל לגבות את סכום הפיצויים שייפסקו

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"א 16071-06-10

בפני כב' השופט נ'עם סולברג

לטובתו מן המשיבה, שהיא גוף כלכלי איתן. אכן, סעד המניעה הוא סעד היסוד בהפרת זכויות יוצרים, אולם זאת רק לאחר שיוכרע כי אכן הופרו זכויותיו של המבקש; לא כסעד זמני.

6. מנגד, טענותיה של המשיבה כי נזק בשיעור גדול ייגרם לה מצו מניעה מתקבלות ביסודן על הדעת, גם אם הפריזה המשיבה קמעא באומדן סכומי הכסף. מסע הפרסום בישראל הוא חלק ממסע פרסום בינלאומי, ותהליכי קבלת ההחלטות, התקצוב וההפקה, הם מסורבלים וארוכים. עצירת מסע הפרסום בישראל כעת עד להחלפת הגופן או עד להכרעה במשפט יגרמו לה נזק. המבקש, שהעיד על עצמו כי איננו בעל הון, יתקשה לפצות את המשיבה בגין נזק זה אם תידחה תביעתו. השוואת "הנזק שייגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שייגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני", כלשון התקנה הנ"ל, מביאה בהכרח למסקנה כי מתן צו מניעה זמני איננו הסעד הנכון בשלב הזה.

7. על כך יש להוסיף גם את הסיפא של תקנה 362(ב)(2) הנ"ל, המונה שיקולים נוספים שעל בית המשפט לשקול בבואו ליתן סעד זמני: "אם הבקשה הוגשה בתום לב ומתן הסעד צודק וראוי בנסיבות העניין, ואינו פוגע במידה העולה על הנדרש". ארבע שנים עברו, כאמור, מאז החל מסע הפרסום. גם אם טענת המבקש נכונה, והוא לא ידע על כך עד לסתיו דאשתקד, חלפו עוד חודשים ארוכים מעת שנודע לו על הפגיעה לכאורה ועד שהגיש את תביעתו-זו. בתחילה, לא ביקש מן המשיבה כי אם תשלום בסך של 400 ₪, כדין כל מי שמבקש לעשות שימוש בגופן 'דון'. אם יתברר כי המשיבה עשתה שימוש בגופן תוך הפרת זכויותיו של המבקש, קרוב לוודאי כי ייפסק לטובתו פיצוי בשיעור גבוה הרבה יותר, ועדיין בעיקרה התובענה היא תובענה כספית, וכך נכון, בהתחשב בכלל נסיבות העניין, להתייחס אליה. צו מניעה אינו צודק וראוי בנסיבות העניין; הוא לא יגשים את תכליתו להקפיא את המצב הקיים ולמנוע את החמרתו, ועלול להסב למשיבה פגיעה במידה העולה על הנדרש.

הבקשה נדחית אפוא בזאת.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"א 16071-06-10

בפני כב' השופט נ'עם סולברג

רשמתי לפניי את הצעת ב"כ המשיבה לגבי תיעוד ורישום (פיסקה 5 לעיל), והיא מחייבת את המשיבה.

הוצאות ושכ"ט עו"ד ייפסקו בגמר המשפט.

ניתנה היום, כ"ב אב תש"ע (2.8.2010), בהעדר הצדדים.
המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

נעם סולברג, שופט